

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/147/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422203012
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422203012.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom sudcom JUDr. Milanom Antalom vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: V. Š., M.. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnený v Reedukačnom centre Veľké Leváre so sídlom Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov - matka: L. R., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. Ž. M. W. a otec: G. Š., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. Ž. M. W., aktuálne bytom S. G. B., Ž. M. W., za účasti Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti nad mal. V. Š., M.. XX.XX.XXXX tak, že maloletý sa umiestňuje do Reedukačného centra Veľké Leváre, 908 73 Veľké Leváre 1106, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd m e n í platobné miesto pre platenie výživného na maloletého V. Š., M.. XX.XX.XXXX tak, že matka a otec sú povinní platiť určené výživné na maloletého Reedukačnému centru Veľké Leváre, 908 73 Veľké Leváre 1106, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P 458/08-37 zo dňa 21.05.2009 v časti určenia zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým a v časti určenia platobného miesta na platenie výživného rodičov na maloletého.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 24.10.2022 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom na zmenu zariadenia mal. V. Š., M.. XX.XX.XXXX, naposledy CDR Hnúšťa, ul. Budovateľov 801, Hnúšťa na Reedukačné centrum Veľké Leváre.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že mal. V. Š., M.. XX.XX.XXXX je narodený mimo manželstva rodičov. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10P/431/2008 zo dňa 26.11.2008 bolo vydané predbežné opatrenie dňa 02.12.2008, na základe ktorého spolu so svojimi súrodencami mal. L. a mal. M. bol umiestnený v Detskom domove (v súčasnosti Centrum pre deti a rodiny) W.. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/458/2008-37 zo dňa 21.05.2009 bola nad mal. V. aj jeho súrodencami nariadená ústavná starostlivosť, ktorú bude zabezpečovať Centrum pre deti a rodiny Hnúšťa. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9P/7/2021-75 zo dňa 30.03.2021 súd dočasne odňal mal. V. z ústavnej starostlivosti CDR Hnúšťa a súčasne mu nariadil výchovné opatrenie, a to pobyt v Reedukačnom centre Vráble, kde bol umiestnený od 01.06.2021 do 30.06.2021. V RC Vráble bol mal. V. žiakom 9. ročníka. Nakoľko RC Vráble nemá vytvorený priestor na prípravu povolania štúdium na strednej škole, odporučili, aby mal. V. bol od 01.07.2021 premiestnený do iného RC s

touto možnosťou. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6P/81/2021-11 zo dňa 01.07.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol mal. V. odovzdaný do starostlivosti Reedukačného centra Veľké Leváre s účinnosťou od 01.07.2021 na obdobie šesť mesiacov. Maloletý bol z CDR Hnúšťa preložený dňa 06.07.2021. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6P/81/2021-72 zo dňa 22.06.2022 bolo u mal. V. nariadené opakované výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení na účely zabezpečenia odbornej pomoci v Reedukačnom centre Veľké Leváre na obdobie 6 mesiacov, ktoré výchovné opatrenie bude trvať do 22.12.2022. Z rodiny, príbuzných a blízkych nie je nikto, kto by bol ochotný a zároveň schopný prevziať osobnú starostlivosť o mal. V.. Návratom maloletého do otvoreného režimu Centra pre deti a rodiny Hnúšťa by mohlo dôjsť k jeho opätovnému zlyhaniu v správaní, prežívaní i konaní a patologickým prejavom, ktoré by odborný tím s veľkou pravdepodobnosťou nedokázal adekvátne zvládnuť. Priaznivý vývin dieťaťa by mohol byť vážne narušený a ohrozený. Vzhľadom na nedostatočné rodinné zázemie, nezáujem rodiny a fakt, že pobyt v režimovom zariadení s jasne stanovenými hranicami a kontrolou sa javí ako vhodný, pre mladistvého má navrhovateľ za to, aby súd zmenil rozsudok č.k. 8P/458/2008-37 zo dňa 21.05.2009 v časti určenia zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým a v časti určenia platobného miesta na platenie výživného rodičov na maloletého, s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia.

3. Súd vec prejednal a rozhodol podľa § 31 CMP na pojednávaní dňa 23.11.2022 v neprítomnosti otca mal. dieťaťa, prihladnuc pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

4. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanom návrhu na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad mal. V.. Dôvodom podaného návrhu bol najmä fakt, že mal. V. už od roku 2009 bol viackrát umiestnený v reedukačných centrách, a to z dôvodu problémového správania s tým, že mal nekontrolovateľné výbuchy zlosti až amoky, tendenciu provokovať a urážať ostatné deti. Správanie maloletého v poslednej dobe v RC Veľké Leváre je stabilizované, je pokojnejší, väčšinou dobre ladený, je v starostlivosti psychiatra, užíva psychofarmaká a návratom maloletého do otvoreného režimu CDR by mohlo dôjsť k jeho opätovnému zlyhaniu v správaní, prežívaní a teda aj následne patologickým prejavom, ktoré by odborný tím v CDR s veľkou pravdepodobnosťou nemusel adekvátne zvládnuť a jeho priaznivý vývin by mohol byť vážne narušene ohrozený.

5. Matka sa k návrhu na pojednávaní vyjadrila v tom zmysle, že s návrhom súhlasila.

6. Zástupca Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom vyslovil súhlas s podaným návrhom čo sa týka zmeny zariadenia ako aj určenie výživného.

7. Z pripojeného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 8P/458/2008 súd zistil, že rozsudkom č.k. 8P/458/2008-37 zo dňa 21.05.2009 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť s jeho umiestnením v Detskom domove „Škovránok“, Budovateľov 801, Hnúšťa a zároveň matka a otec boli zaviazaní povinnosťou platiť na maloletého výživné každý vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova „Škovránok“. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 08.07.2009.

8. Z pripojeného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6P/81/2021 súd zistil, že naposledy uznesením č.k. 6P/81/2021-72 zo dňa 22.06.2022, právoplatný dňa 26.07.2022 bolo súdom rozhodnuté o uložení opakovaného výchovného opatrenia tak, že súd mal. V. Š., M.. XX.XX.XXXX odníma z ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Hnúšťa - Škovránok so sídlom Budovateľov 801, Hnúšťa a súčasne nariaďuje u maloletého opakované výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení na účely zabezpečenia odbornej pomoci v Reedukačnom centre Veľké Leváre so sídlom Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre na obdobie 6 mesiacov, ktoré výchovné opatrenie bude trvať do 22.12.2022. Zároveň matka a otec boli zaviazaní povinnosťou platiť na maloletého výživné každý vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Veľké Leváre so sídlom Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre. Zo spisu vyplýva, že maloletý bol z CDR Hnúšťa do RC Veľké Leváre preložený dňa 06.07.2021.

9. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

10. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

11. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

12. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 111 písm. c) a l) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o c) výžive maloletého, a l) ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

19. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na začatie konania o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým bol podaný dôvodne. U maloletého trvajú dôvody nariadenej ústavnej starostlivosti v zmysle rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/458/2008-37 zo dňa 21.05.2009, keďže podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 09.11.2022 je pobyt maloletého v režimovom zariadení s jasne stanovenými hranicami a kontrolou ako vhodný pre maloletého a má na jeho správanie pozitívny vplyv. Ďalší pobyt, resp. návrat maloletého do otvoreného režimu Centra pre deti a rodiny Hnúšťa by mohlo dôjsť k jeho opätovnému zlyhaniu v správaní. RC Veľké Leváre v hodnotiacej správe zo dňa 17.10.2022 vyslovilo súhlas, aby sa ústavná starostlivosť nad mal. V. vykonávala v ich zariadení do dovŕšenia jeho plnoletosti.

20. Súd preto vo výroku I. rozsudku rozhodol o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým tak, že maloletého umiestnil do Reedukačného centra Veľké Leváre, so sídlom Veľké Leváre 1106, 908 73 Veľké Leváre s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia.

21. V súvislosti s touto zmenou bolo potrebné vo výroku II. rozsudku rozhodnúť aj o zmene platobného miesta pre platenie určeného výživného matkou a otcom maloletého, a to tak, že každý z rodičov bude povinný platiť určené výživné na maloletého Reedukačnému centru Veľké Leváre. V danom prípade súd nezasahoval do výšky výživného rodičov na maloletého, určeného rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/458/08-37 zo dňa 21.05.2009, ale ponechal rodičom minimálne výživné, keďže neboli splnené podmienky pre zmenu výšky výživného.

22. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P/458/08-37 zo dňa 21.05.2009 v časti určenia zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým a v časti určenia platobného miesta na platenie výživného rodičov na maloletého. O zrušení uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 6P/81/2021-72 zo dňa 22.06.2022 súd nerozhodoval, nakoľko toto uznesenie, ktorým došlo k uloženiu opakovaného výchovného opatrenia nad maloletým, bude trvať do 22.12.2022, teda je časovo obmedzené.

23. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 CMP).